

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausių ir teisiškai tikslų informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas byloje 2168/2019/KR dėl Europos bankininkystės institucijos sprendimo patenkinti jos vykdančiojo direktoriaus prašymą tapti finansų lobistų grupės vadovu

Sprendimas

Byla 2168/2019/KR - **Atidaryta** 16/01/2020 - **Rekomendacijos** 07/05/2020 - **Sprendimas** 18/11/2020 - **Atitinkama institucija** Europos bankininkystės institucija (Institucija sutiko su rekomendacija) |

Byla buvo susijusi su Europos bankininkystės institucijos (EBI) sprendimu leisti jos vykdomajam direktoriui eiti lobistų grupės vadovo pareigas.

Ombudsmenė nustatė du netinkamo administravimo atvejus ir pateikė tris rekomendacijas, kaip išvengti panašių problemų ateityje.

Pirma, EBI prireikus turėtų pasinaudoti galimybe uždrausti savo vyresniesiems pareigūnams eiti tam tikras pareigas pasibaigus jų kadencijai. Toks draudimas turėtų būti taikomas ribotą laiką, pavyzdžiui, dvejus metus.

Antra, EBI turėtų nustatyti kriterijus dėl tokių draudimų nustatymo ateityje, kad vyresniesiems pareigūnams suteiktų aiškumo. Kandidatai į aukštesnes pareigas EBI turėtų būti informuojami apie šiuos kriterijus, kai jie teikia savo paraiškas.

Trečia, EBI turėtų nustatyti vidaus procedūras, kad sužinotų, jog jos darbuotojas pereina į kitą darbą, jo prieiga prie konfidencialios informacijos būtų nedelsiant nutraukta.

Europos ombudsmenė užbaigė tyrimą po to, kai EBI priėmė jos rekomendacijas ir patvirtino jų įgyvendinimo priemones.

Ombudsmenė yra įsitikinusi, kad EBI nustatyta politika padės išvengti žalingų „besisukančių durų“ atvejų ateityje. Kitos ES institucijos ir agentūros, peržiūradamos savo taisykles, turėtų

remtis šiomis naujomis EBI apsaugos priemonėmis.

Skundo aplinkybės

1. 2019 m. lapkričio 27 d. Ombudsmenas gavo skundą dėl Europos bankininkystės institucijos (EBI) sprendimo leisti jos vykdomajam direktoriui eiti bankams atstovaujančios asociacijos generalinio direktoriaus pareigas.

2. Ombudsmenas atliko tyrimą [1], be kita ko, patikrino atitinkamus EBI dokumentus. Ombudsmenas nustatė du netinkamo administravimo atvejus.

3. 2020 m. gegužės 7 d. Ombudsmenas pateikė EBI tris rekomendacijas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad šis netinkamas administravimas nepasikartotų [2].

4. 2020 m. rugpjūčio 28 d. EBI išsiuntė Ombudsmenui savo atsakymą. EBI pritarė Ombudsmeno rekomendacijoms ir patvirtino priemones joms įgyvendinti [3].

5. Rugsėjo 29 d. skundo pateikėjas pateikė pastabų dėl EBI atsakymo [4].

Ombudsmeno rekomendacija

6. Atlikdama tyrimą ombudsmenė nustatė du netinkamo administravimo atvejus. Pirma, EBI turėjo uždrausti persikelti į kitą darbo vietą. Nors EBI priėmė išsamius apribojimus, jų nepakako vertinant pagal susijusią riziką. Antra, EBI, pranešusi apie planuojamą perėjimą, nedelsdama neatšaukė savo vykdomojo direktoriaus galimybės susipažinti su konfidencialia informacija.

7. Ombudsmenas pateikė tris rekomendacijas, kuriose teigiama, kad EBI turėtų:

- I) Prireikus ateityje pasinaudoti galimybe uždrausti savo vyresniesiems darbuotojams užimti tam tikras pareigas pasibaigus jų kadencijai. Bet koks toks draudimas turėtų būti ribojamas, pavyzdžiui, dvejiems metams;
- II) Nustatyti kriterijus, kada ji uždraus tokius perkėlimus ateityje, kad būtų užtikrintas aiškumas vyresniesiems darbuotojams. Kandidatai į vyresniąsias EBI pareigybes turėtų būti informuojami apie kriterijus, kai jie teikia paraiškas; ir
- III) Nustatyti vidaus procedūras, kad sužinotus, jog darbuotojas persikelia į kitą darbą, jo prieiga prie konfidencialios informacijos būtų nedelsiant panaikinta.

8. EBI pritarė šioms rekomendacijoms. Ji nurodė, kad ji yra įsipareigojusi uždrausti savo vyresniesiems darbuotojams eiti tam tikras problemines pareigas išėjus iš EBI. EBI nurodė, kad ji, pavyzdžiui, uždraudė buvusiam vykdomajam direktoriui tapti JK finansų sektoriaus lobistų grupės nevykdomuoju direktoriumi [5].

9. Be to, EBI priėmė dvi politikos priemones ombudsmeno rekomendacijoms įgyvendinti, kurios

bus įtrauktos į EBI etikos vadovą, kai jis bus vėliau atnaujintas [6] .

EBI priimta politika

Prieigos prie konfidencialios informacijos ribojimas

10. EBI patvirtino politiką, kuria siekiama apriboti darbuotojų, persikeliančių dirbti į kitą darbą už EBI ribų, prieigą prie konfidencialios informacijos [7] .

11. Politikoje teigiama, kad bet kokiose derybose dėl profesinės veiklos, vykdomos pasibaigus tarnybos laikui, darbuotojai turėtų elgtis sąžiningai ir diskretiškai. [8] Politikoje pabrėžiama, kad personalo nariai, dalyvaudami derybose dėl darbo vietų, kurios „*galėtų turėti įtakos jų nepriklausomumui vykdant savo pareigas, keliant pavojų pasitikėjimui EBI užduočių vykdymu, turi informuoti savo tiesioginį vadovą*“ [9] .

12. EBI politikoje šiuo klausimu pateikiamos šios gairės. Darbuotojai „*turėtų atsižvelgti į [jų] dabartinio vaidmens pobūdį, įskaitant [jų] darbo stažą, potencialaus būsimo darbdavio pobūdį ir vaidmenį, taip pat į tai, ar organizacija yra tokia organizacija, kuriai EBI sprendimai, gairės, rekomendacijos ar nuomonės yra paveiktos, arba ar ji atstovauja tokioms organizacijoms.*“

13. Kai EBI informuojama apie darbuotojo ketinimą pereiti į kitą darbą, pradedami trys susiję procesai. Tai susiję su vertinimu, ar:

- I. turėtų būti sustabdyta darbuotojo galimybė susipažinti su konfidencialia informacija,
- II. dėl numatomo naujo darbo kyla interesų konfliktai, kol darbuotojas vis dar dirba, ir
- III. Numatomas naujas darbas sukeltų interesų konfliktus po to, kai darbuotojas išeitų iš darbo.

14. Kalbant apie darbuotojo prieigos prie konfidencialios informacijos sustabdymą, ši taisyklė taikoma, išskyrus atvejus, kai numatoma nauja darbo vieta yra ES, EEE viešojo sektoriaus ar tarptautinės organizacijos tarnyba arba numatoma nauja darbo vieta nėra susijusi su darbuotojo darbu EBI (pavyzdžiui, kai naujas darbas nebūtų finansų sektoriuje arba iš esmės nebūtų teikiamas jam paslaugų).

15. Jei prieiga prie konfidencialios informacijos būtų sustabdyta, EBI įvertins, ar numatoma nauja darbo vieta galėtų turėti įtakos darbuotojo nepriklausomumui ir kokio lygio prieiga prie konfidencialios informacijos turėtų būti atitinkamai suteikta.

Apribojimai ir draudimai pasibaigus tarnybos laikotarpiui

16. EBI patvirtino politiką, kurioje nustatyti būsimų savo darbuotojų darbo vietų vertinimo

kriterijai, susiję su apribojimų ir draudimų taikymu. EBI aiškiai nurodė, kad, atsižvelgiant į jos vaidmenį reguliuojant ir prižiūrint finansų įstaigas, dėl planuojamų naujų darbo vietų gali kilti interesų konfliktai, kai būsimam darbdaviui taikomi EBI sprendimai, gairės, rekomendacijos ar nuomonės arba jiems daromas poveikis arba jie atstovauja tokioms organizacijoms [10] .

17. EBI nurodė, kad interesų konflikto lygis greičiausiai yra didžiausias, kai atitinkamas darbuotojas eina vadovaujančias pareigas EBI ir (arba) turi konfidencialios informacijos žinių; kai numatoma nauja darbo vieta yra susijusi su aukštesnio rango pareigomis; ir kai bendrovės dalyvavimo rinkoje mastas arba organizacijos įtakos pramonės praktikai ir politikos formavimui mastas [11] yra didelis.

18. Kai EBI nustato interesų konfliktų riziką, ji kiekvienu konkrečiu atveju nuspręs taikyti apribojimus ir (arba) draudimus. Šiuo atžvilgiu EBI priimtais sprendimais siekiama rasti tinkamą pusiausvyrą tarp poreikio užtikrinti sąžiningumą taikant laikinus draudimus ir apribojimus ir būtinybės gerbti pagrindinę teisę dirbti ir užsiimti laisvai pasirinkta ar pripažinta profesija.

19. EBI išvardija pagrindines priemones, kurias šiuo atžvilgiu ji gali apsvarstyti savo politikoje. Tikėtina, kad draudimai, kuriuos nurodo EBI, daugiausia bus taikomi vyresniesiems darbuotojams, pavyzdžiui, pirmininkui, vykdomajam direktoriui, direktoriams ir patarėjams. EBI pranešimuose apie laisvas darbo vietas dabar yra skirsnis, kuriame apibendrinami apribojimai pasibaigus tarnybos laikotarpiui.

Skundo pateikėjo pastabos

20. Skundo pateikėjas pripažino, kad EBI atsakymas į rekomendaciją yra pažangos ženklas. Tačiau skundo pateikėjas vis dar mano, kad padėtį galima tobulinti.

21. Pagrindinis skundo pateikėjo susirūpinimas yra tas, kad, jo nuomone, probleminis „sukamųjų durų“ judėjimas vis dar gali įvykti ateityje. [12] Visų pirma skundo pateikėjas kritikuoja EBI politiką vertinant būsimas EBI darbuotojų darbo vietas, kurios prieštarauja EBI interesams, įskaitant tai, kad „turėtų būti užtikrinta tinkama pusiausvyrą tarp poreikio užtikrinti sąžiningumą taikant laikinus draudimus ir apribojimus ir būtinybės gerbti pagrindinę teisę dirbti ir dirbti laisvai pasirinktą ar pripažintą profesiją“. Skundo pateikėjas teigė, kad dėl to EBI [13] galėtų teikti pirmenybę teisei dirbti, o ne rizikos mažinimo priemonėms, įskaitant galimus draudimus.

Ombudsmeno vertinimas po rekomendacijos

22. Ombudsmenė palankiai vertina tai, kad EBI sutiko nustatyti plataus masto priemones, susijusias su interesų konflikto rizika pasibaigus tarnybos laikotarpiui ir galimybe išvykusiems darbuotojams gauti konfidencialią informaciją. Ombudsmenas yra įsitikinęs, kad kruopštus šių priemonių taikymas padės ateityje išvengti žalingo „sukamųjų durų“ judėjimo.

23. Dėl politikos, susijusios su galimybės susipažinti su konfidencialia informacija apribojimu, ombudsmenas pažymi, kad tik tada, kai EBI sužino apie darbuotoją, kuris kreipiasi į potencialiai problemišką darbą, ji gali imtis tinkamų priemonių. Ombudsmenė palankiai vertina EBI šiuo klausimu pateiktas gaires (žr. 12 punktą) ir mano, kad šios gairės yra pakankamai aiškos ir, jei jų laikomasi, gali duoti norimų rezultatų.

24. Kalbant apie „sukamųjų durų“ reiškinį, ypač atsižvelgiant į skundo pateikėjo iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus (žr. 19 punktą), ES pagrindinių teisių chartijoje užtikrinama teisė dirbti ir dirbti laisvai pasirinktą ar pripažintą profesiją [14] Ombudsmenas palankiai vertina tai, kad bet koks sprendimas, kuriuo apriojama ši teisė, turi būti būtinas teisėtam viešajam interesui pasiekti ir proporcingas. Ji pripažįsta, kad sunku rasti tinkamą pusiausvyrą tarp pagarbos pagrindinei teisei užtikrinimo ir interesų konfliktų vengimo arba jos suvokimo. [15] Todėl „sukamųjų durų“ judėjimas turėtų būti atidžiai tikrinamas, o ombudsmenė yra įsitikinusi, kad naujoji EBI, reaguodama į jos tyrimą, nustatyta politika padės užtikrinti, kad būtų priimami teisingi sprendimai.

25. Ombudsmenė ragina kitas ES institucijas ir agentūras, persvarstant savo taisykles, pasinaudoti naujomis apsaugos priemonėmis, kurias patvirtino EBI.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

EBI ėmėsi veiksmų Ombudsmeno rekomendacijoms įgyvendinti.

Skundo pateikėjui ir EBI bus pranešta apie šį sprendimą .

Emily O'Reilly Europos ombudsmenė

Strasbūras, 2020 11 18

[1] Žr. Ombudsmeno įžanginį raštą su išsamiais klausimais EBI:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/123642> [Nuoroda].

[2] Žr.: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/127638> [Nuoroda].

[3] Žr.: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/131987> [Nuoroda].

[4] Žr.: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135098> [Nuoroda].

[5] Šis EBI sprendimas paskelbtas atsakant į prašymą suteikti galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais, žr.

[https://www.asktheeu.org/en/request/8049/response/27066/attach/html/2/EBA%20DC%20329%20Decision%20on%](https://www.asktheeu.org/en/request/8049/response/27066/attach/html/2/EBA%20DC%20329%20Decision%20on%20)
[Nuoroda]

[6]

[https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/EBA%20DC%20271%20%28Decision%20on%](https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/EBA%20DC%20271%20%28Decision%20on%20)
[Nuoroda].

[7] Pagal ES tarnybos nuostatų 11a straipsnio 1 dalį darbuotojai, eidami savo pareigas, nenagrinėja klausimų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai turi asmeninių interesų, galinčių pakenkti jų nepriklausomumui, visų pirma šeimos ir finansiniams interesams. Žr.:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>
[Nuoroda].

[8] Pagal Tarnybos nuostatų 16 straipsnį.

[9] Pagal Tarnybos nuostatų 11a straipsnio 2 dalį.

[10] Pavyzdžiui: kredito įstaigos, investicinės įmonės, mokėjimo įstaigos ir elektroninių pinigų emitentai, turintys veiklos leidimą EEE, ir privataus sektoriaus organizacijos, atstovaujančios tokių bendrovių interesams, pvz., pramonės asociacijos, arba joms konsultuojančios ir atstovaujančios, pavyzdžiui, konsultacinės įmonės.

[11] Pavyzdžiui, jei organizacija yra įtakinga finansinių paslaugų interesų atstovė.

[12] Žr. 4 išnašą, taip pat:

<https://www.changefinance.org/2020/10/01/press-release-eu-banking-authority-leaves-loopholes-on-revolving-doors>
[Nuoroda].

[13] Darbuotojų atveju Paskyrimų tarnyba yra vykdomasis direktorius, o pirmininko ir vykdomojo direktoriaus paskyrimų tarnyba yra EBI priežiūros taryba.

[14] Pagal 15 straipsnį žr.: https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf [Nuoroda].

[15] Pagal ES tarnybos nuostatų 16 straipsnį:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>
[Nuoroda].